

ЖАМИЯТ

№ 34 (809)
2022 йил
8 сентябрь,
Пайшанба

2006 йил 31 августдан
чоп этила бошлаган

Ижтимоий-сиёсий газета

www.bong.uz

@jamiyatgzt@mail.ru

t.me/bonguz1

МУДРОК КЎЗЛАР

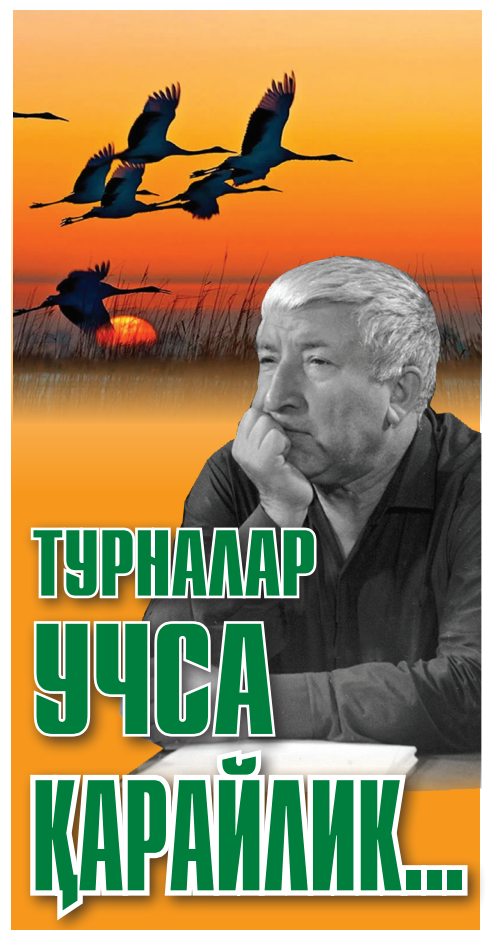
Айни таълим оладиган, илм йўлида изланиш олиб борадиган даврини қандайдир интернет клубларда кераксиз билан ўтказаётган ёшлар ўз йўлини топа олармикин? **Ўйинлар**

ЮРТ ТАРАҚҚИЁТИ

УЧУН

ҚАНДАЙ ҲИССА ҚЎШДИМ?

ТУРНАМАР УЧСА ҚАРАЙЛИК...

"УЗАТИБ ТУРМАСАК, ИШЛАШГА

ҚЎЙИШМАЙДИ

САХОВАТ ВА КЎМАК — ЭЗГУЛИКЛАР ДЕБОЧАСИ

Байрам яқинлашгани сайин бир ички тайёргарлик ҳам бошланади. Рухингда, қалбингда кўтаринки бир хис пайдо бўлиш билан бирга унга қанчалар дахлдорлигинг ўйи ҳам ҳукм суради. Айниқса, мустақиллик, яъниким, Ватан озодлиги, миллат эрки, эл хурлигига олиб келган байрам – байрамларнинг байрами эканлигидан қувонасан!

ри туфайли юртимиз яш-намоқда. Назаримда, одамларимиз анчагина янгича фикрлайдиган, келажакка ишонч билан интиладиган бўлди. Бугун одамлар бой бўлиш йўлини билди, дунёни лол қолдириш машқини эгаллади ва га-

лаба нашидасини сурмоқликни ўрганди. Демак, биз тўғри йўлдамиз!

Юртимизда кечаётган бугунги шиддатли ислохотлар натижасини тан олмаслик, кўриб кўрмасликка олишга ҳеч биримизнинг на маънавий, на ҳуқуқий жиҳатдан ҳаққимиз йўқ. Айниқса, кейинги 5 йилда орзу қилган, кўшни мамлакатлар хавас қилган жуда катта ўзгаришлар бўлди.

Келинг, эсимда борларини санаб ўтай: кўшни мамлакатлар билан муносабатларимиз тикланди, ички ва ташқи чегараларимизда адолат ўрнатилди. Валюта айрибошлаш, паспорт ва визалар масаласи, бошқа миллатдан бўлган юртдошларимизга фуқаролик мақоми берилиши, кадрларимизнинг тикланиши, ижодкорларнинг эъзозланиши, устоз ва мураббийларнинг кадрини кўтариш каби ўнлаб муваффақият ҳақида гапирмай бўладими. Керак бўлса, мана шу ислохотларни шаҳар ва қишлоқлардаги йўлбўйи пешталарга ёзиб кўйиш керак.

Юртга бош бўлиш осон иш эмаслигини ҳамма билади. Замон юкини тортиш, даврон ғамини чекиш элбонининг қисматида ёзилган. Аммо

елкадошлик, орқадошлик деган буюк туйғулар ҳам бор-ку!

Бугунги кунгача иқтисодий, ижтимоий масалаларда, давлатчилик, қонунчилик соҳаларида жуда кўп муваффақиятларга эришдик. Борларимиз, дўконларимиз тўлди. Қорнимиз, кўзимиз тўйди, Аллоҳга шукр! Энди бир муаммо борки, ундан кўз юмолмаймиз.

Миллат ғурури масаласи! Биз қачонки, болаларимиз қалбида миллий ғурурни уйғотолмас эканмиз, бу фахрни қон-қонига сингдирмас эканмиз, маънавий дунёмиз оксоқланаверади! Шогирд устозини, ўғил отани, келин қайнонасини ураверади, хўрлайверади! Шундай болаларимиз атрофимизда бор экан, биз катталар, зиёлилар, ижодкорлар ўзимизни ҳеч нарса билан оқлай олмаймиз.

Менинг назаримда мана шу бўшлиқни тўлдиришнинг ягона йўли бор. Бу ҳам бўлса кино санъатини кучайтириш керак. Аждодларимиз ҳақида 500, 300, 100, 70, 40 сериялик фильмлар ишлаб чиқариб, уларнинг ўрнак бўладиган ҳаёти ва фидойиликларини номоён этмасак бўлмайди! Илло, шукрлар бўлсинки, бизда дунё одамларига андоза бўладиган буюкларимиз беҳисоб!..

Президентимиз “Барчамиз бир тану бир жон бўлиб, яқдил ва аҳил бўлиб ҳаракат қилсак, ҳалол-пок бўлиб, яхши ният билан меҳнат қилсак, ҳар қандай марраларни эгаллашга, бошқача айтганда, тарихимизнинг янги саҳифасини яратишга қодир халқимиз!” деган эдилар.

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз бир йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги нутқида бутун халқимизни улуғ айём – мустақиллик куни билан самимий табриклар, шундай деди: “Орадан йиллар, асрлар ўтади. Лекин миллий давлатчилигимизни, ўзлигимиз ва инсоний ҳақ-ҳуқуқларимизни тиклаб берган, барча ютуқ ва марраларимизнинг замини бўлган Мустақиллик куни биз учун, келгуси авлодларимиз учун доимо энг улуғ, энг азиз байрам бўлиб қолади”.

Бу сўзлар замирида катта маъно бор. Зеро, мустақиллик – энг улуғ ва энг азиз неъмат бўлиб, мамлакатдаги бунёдкорлик, жўшқинликнинг асосий сабаби, энг аввало, истиқлол берган ҳуқуқ ва эркинлик, барча соҳаларда амалга оширилаётган оқилона ислохотлар самарасидир.

Бизнинг халқимиз содда, оққўнгил. Бир тану бир жон бўлишга ҳам, яқдил ва аҳил бўлиб ҳаракат қилишга ҳам, ҳалол-пок бўлиб, яхши ният билан кечаю кундуз меҳнат қилишга ҳам тайёр халқ.

Бугун дунё тамаддумида ўзбеклар тарихининг янги саҳифасини яратиш даври келди. Янги Ўзбекистонда янги қарашлар, янги фикрлар, ҳалоллик ва поклик билан янги ҳаёт курайлик! Зеро, Ватан деган жонфидо, ўзи ҳам ватаннинг бир бўлагига айланажак!

Фарида БЎТАЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати

ШУНДАЙ ЮРТНИ СЕВМАЙ БЎЛАДИМИ?!

Мустақиллик — янги тарихимиздаги энг улуғ сана, халқимизнинг тарихий ютуғидир. Бу байрамни бутун халқимиз ўзгача шукух ва кўтаринки кайфиятда кутиб олиши бежиз эмас. Зеро, истиқлол эзгу анъаналаримиз, туйғуларимизга жўшқинлик бағишлади. Ватаннинг кадр-қимматини янада теранроқ англаб етишга ундади. Мустақиллик туфайли одамлар барча соҳаларда эмин-эркин меҳнат қилиш имкониятига эга бўлди.

Ўттиз бир йил айниқса, сўнги олти йилда юртимизда амалга оширилаётган мислсиз бунёдкорлик ишлари ақлни шоширади. Янгидан қад ростлаётган осмонўпар бинолар Янги Ўзбекистоннинг кўркига кўрк, файзига янада файз қўшмоқда.

Ҳозир Ватанамизнинг қайси худудида бўлманг, у ерларда янги-янги корхоналар, замонавий уй-жойлар, илм-фан, таълим, тиббиёт, маданият ва спорт масканлари, равон йўл ва кўприклар, боғ ва хиёбонлар барпо этилаётганининг гувоҳи бўласиз.

Мустақиллик ҳақиқатдан ҳам буюк воқеа бўлиб ҳаётимизга кириб келди. Бу сананинг буюклиги шундаки, мустақиллик Ватанамиз тарихида янги давлат, янги жамият барпо этиш йўлини очиб берди. Ўтган қисқа вақт ичида жамиятимизнинг сиёсий-ҳуқуқий ва ижтимоий-иқтисодий қиёфаси янгиланди.

Биз бугун мустақил давлат ва жамият куриш, халқимиз учун ҳеч кимдан кам бўлмаган фаровон ҳаёт барпо этиш йўлида тарихан қисқа даврни, бир неча ўн йиллар, балки асрларга тенг келадиган йўлни босиб ўтдик. Ҳар бир муваффақият, ҳар бир марра замирида эса давлатимиз раҳбарининг узокни кўзлаб олиб бораётган одилона сиёсати му-жассам.

Бу йил Ватанамиз мустақиллигига 31 йил тўлди. Куни кеча Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз бир йиллигини муносиб кутиб олдик ва тантанали равишда нишонладик.

Бугун кўп миллатли халқимиз жонажон Ватанамиз мустақиллигининг ўттиз бир йиллик қутлуғ байрамининг қувончи ва шукухи, хотиралари билан яшамоқда.

Айниқса, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг энг улуғ, энг азиз байрам — мустақиллигимизнинг 31 йиллигига бағишланган тантанали

маросимдаги нутқи мен қатори минг-минглаб юртдошларимиз кўнглини тоғдек кўтарди.

Ҳозирги кунга қадар давлатимиз раҳбари кўплаб маърузалар қилди. Аммо бу галги нутқ моҳият-этибори билан илгаригиларидан кескин фарқ қилади. Айниқса, “Орадан йиллар, асрлар ўтади. Лекин миллий давлатчилигимизни, ўзлигимиз ва инсоний ҳақ-ҳуқуқларимизни тиклаб берган, барча ютуқ ва марраларимизнинг замини бўлган Мустақиллик куни биз учун, келгуси авлодларимиз учун доимо энг улуғ, энг азиз байрам бўлиб қолади”, деган сўзлари юрагимга муҳрланди.

Байрам тантаналарининг қамрови, маҳобати таъсирида “буюк халққа шундай буюк байрамлар ярашади”, дейман такрор ва такрор. Мустақиллигимизнинг 31 йиллик байрамини улкан ютуқ ва галабалар билан кутиб олганимиздан шу макон фарзанди сифатидан фахр-ифтихор туйғуларини туяман.

Бугун эгаллаган барча марраларимиз энг улуғ қадриятимиз истиқлол шарофатидир. У бизга тарихий ҳақиқатни, маънавий ва миллий ўзлигимизни англашдек буюк неъматларни берди.

Умуман олганда, эришилган юксак натижалар ҳар биримизни ғурур ва ифтихорга тўлдиради. Айтинг, инсон, унинг ҳақ-ҳуқуқлари, кадр-қиммати ҳар нарсадан устун, кекса-ю ёши, аёлларини эъзозлайдиган шундай юртни севайми?!.

Қаҳрамон ЭРГАСHEV,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
депутати

Эрта тонг. Уфқдан бош кўтараётган қуёш заррин нурларини барчага бирдек улашмоқда. Менга кулиб боққан қуёшга мен ҳам кулиб қарайман. Ўзгача шуқуҳ ва аъло кайфиятда янги тонгни янги мақсадлар билан қарши оламан. Деразамдан атрофга боқаман. Кимдир ишга, кимдир ўқишга шошилмоқда. Кимдир эса жажжи болажонининг қўлидан тутиб, боғча томон йўл олмоқда. Гўёки уларнинг ҳар бири эзгу мақсадлар билан йўлга чиққан йўловчилар кабидир.

ЮРТ ТАРАҚҚИЁТИ УЧУН ҚАНДАЙ ҲИССА ҚЎШДИМ?

Ҳа, ҳар ким ўз кунини турлича бошлайди. Кимдир пухта ўйланган режа асосида, аввало, бошланиши керак бўлган иш, кўриладиган чораларни ўйлаб қадам ташласа, баъзи бир одамлар эса таваққалига яшайверсак кўрамиз кабилида. Хўш, олдиндан чиққанига рози бўлиб, келажак учун ҳатто бир уй қурмай жамиятнинг қанча аъзоси яшайди? Юзлаб, балки минглабдир?! Бир ўйлаб кўринг-а, замон шиддат билан одимлаб бораётган бир пайтда лоқайд бўлиб, “ухлаб ётиш”га ҳаққимиз борми? Йўқ, асло! Янги Ўзбекистонимиз кундан кун тараққиётга юз тутаётган бир даврда “Мен юртимизнинг тараққиёти учун қандай ҳисса қўшдим?”, “Мен нима қилсам, оз бўлса ҳамки, халқим учун фойдам тегади?” деган саволлар бизни қийнаши керак деб биламан.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев айтганларидек, “Янги Ўзбекистон – мактаб остонасидан, таълим-тарбия тизимидан бошланади”. Шунинг учун илм-фанга янада кўпроқ эътибор қаратилиши лозим. Улуғларимиз бежиз “Илм қайда бўлса, буюклик бўлур”, – дея таъкидламаган.

Иккинчидан, буюк аждодларимизнинг тарих илдизидан сув ичган меросини, давлатни бошқаришдаги усулларини ўргансак, бу амаллар ёруғликка элтувчи шамчирок вази-фасини ўтайди. Зеро, қайси ишда бўлса ҳам, “Мозийга қараб иш кўрмоқ хайрлидир”.

Учинчидан, файласуфлар битганидек, “Ҳаётни севсанг, вақтингни бекорга ўтказма”. Ҳа, вақт – олий неъмат. Ўтаётган ҳар лаҳзамиз тарих зарварақларига муҳрланиб бораверади. Вақтдан унумли фойдаланиб, чет тилини ўргансак ёки спорт билан шуғулланиб, Ватанимиз байроғини кўкка кўтарсак, шу юрт учун фойда-миз теккан бўлади.

Таъкидлаш жоизки, янги режа-

лар, янги мақсадлар халқни нури манзилга чорлайди. Юртбошимизнинг ташаббуслари билан илгари сурилган Ҳаракатлар стратегияси, Тараққиёт стратегияси юртимиз ривожига улкан ҳисса қўшмоқда. Ал-

Бизнинг она тилимиз дунё минбарларида янграшани бир тасаввур қилинг-а! Шу билан бирга, ўз бизнес лойиҳаларимни ишлаб чиқиш ва уни татбиқ этишдан иборат. Юртимизнинг иқтисодиёти учун оз бўлса-да, кўмаклашсам мендан бахтли инсон йўқ. Ушбу истиқболли мақсадлар йўлида барча ёшлар, яъни Учинчи Ренессанс бунёдкорлари бирлашсак, келгуси авлодлар ҳам биздек фахр туйғусини туйишади.

батта, мақсад пиллапоясига бирма-бир чиқилганидек, олдимизга қўйган ниятларимизга ҳам аста-секин эришамиз. Бу йўлда келажак бунёдкорлари бўлган биз ёшлар шижоат билан, жон-жаҳдимиз ила ҳаракат қилсак, эзгу ниятларимизга ета-миз. Чунки Янги Ўзбекистон оппоқ орзулар ушалгучи диёр.

Биламизки, ҳар бир конун, фармойиш ва стратегия узоқ мақсадни кўзлаб, мамлакат фаровонлиги йўлида қабул қилинади. 2017-2021 йил-

ларга мўлжалланган “Ҳаракатлар стратегияси” ҳам, унинг узвий давоми бўлган 2022-2026 йилларга мўлжалланган “Тараққиёт стратегияси” ҳам эртанги кун учун пойдевор вази-фасини ўтайди. Муҳтарам Юртбошимиз Янги Ўзбекистон Тараққиёт стратегиясининг 7 та устувор йўна-

мати бош мақсадга айланган.

Тан олиб айтишимиз жоизки, ўтган беш йил мобайнида ижтимоий соҳани ривожлантириш борасида қатор тизимли ислохотлар амалга оширилди ва ижобий натижаларга эришилди, десак муболаға бўлмайди. Келгуси беш йилда бу борада янада улкан натижаларга эришамиз, албатта. Таъкидлаш кераки, кенг кўламли ислохотлар жараёни изчил давом этиб, улар истиқболли бўлишидан бутун халқимиз манфаатдор. Янги Ўзбекистоннинг Тараққиёт стратегиясини амалга оширишда барча давлат ва жамоат ташкилотлари, фуқаролик жамияти институтлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари вакиллари ҳам камарбаста бўлишига ишонамиз. Шу билан бир қаторда, бу ислохотларни татбиқ этишда фақатгина давлат ташкилотларигина эмас, балки биз ёшлар ҳам Юртбошимизга қўлқанот бўлишимиз лозим деб биламан. Бунинг учун биз ўтмиш ва аждодларимиз билан фахрланибгина қолмай, улардан-да юксак марраларни забот этишимиз керак. Менинг ўз олдимга қўйган улкан мақсадларимдан бири ўзбек тилининг жаҳон тиллари сафида бўлишига ҳисса қўшишдан иборат.

Бизнинг она тилимиз дунё минбарларида янграшани бир тасаввур қилинг-а! Шу билан бирга, ўз бизнес лойиҳаларимни ишлаб чиқиш ва уни татбиқ этишдан иборат. Юртимизнинг иқтисодиёти учун оз бўлса-да, кўмаклашсам мендан бахтли инсон йўқ. Ушбу истиқболли мақсадлар йўлида барча ёшлар, яъни Учинчи Ренессанс бунёдкорлари бирлашсак, келгуси авлодлар ҳам биздек фахр туйғусини туйишади. Ўз мақсадларимизни амалга оширишда Юртбошимизнинг айтган қуйидаги жумлалари бизни ёрқин келажак томон дадил қадам ташлашга ундайди: “Сайёрамизнинг эртанги куни, фаровонлиги фарзандларимиз қандай инсон бўлиб камолга етиши билан боғлиқ. Бизнинг асосий вази-фамиз – ёшларнинг ўз салоҳияти намоен қилиши учун зарур шароитлар яратишдан иборат”. Ҳа, шундай юксак чўққиларга чиқишга чорлайдиган жумлаларни ўйлаб, шижоатим янада жўш уради, мақсадларим сари олға боришга интиламан.

Янги Ўзбекистон шундай ўлкаки, тупроғига тушган тикан кун ўтиб, гулга айланади, унинг бағрида туғилган гўдак кун келиб, буюк олим бўлади. Янги Ўзбекистон диёри ана шундай буюкларга бешик бўлган мамлакат. Биз ёшлар ҳам улуғларга ҳавас қилиб улардек бўлишга интилишимиз даркор. Шавкат Мирзиёев таъкидлаганларидек, “Янги Ўзбекистон ёшлари – келажгимиз ва истиқболимиз пойдеворидир”. Бу ишончдан руҳланиб, юртимизга муносиб фарзанд бўлишимиз лозим.

Ирода БАҲРОНОВА

Таълим тизимининг ривожланиши мамлакат тараққиётини, давлатнинг келажагини, жамиятнинг истиқболини белгилайди. Бугунги кунда соҳада олиб борилаётган туб ислохотларнинг мақтаса арзигулик жиҳатлари кўп.

Биз янги қурилган мактаблар, замонавий технологиялар асосида моддий техник базанинг мустаҳкамлиги, ўқитувчи-педагогларга яратиб берилаётган имкониятлару рағбатлантиришлар ҳақида кўп гапиришимиз мумкин.

Бирок, таълим тизимида оғрикли жойларимиз, хато ва камчиликлар, заиф томонларимиз ҳам муваффақиятларимиздан кўп бўлса борки, кам эмас. Ижтимоий тармоқларда таълим тизими ҳақида, мактаб директоридан тортиб, муаллималар тўғрисида шов-шув бўлиб кетган хабарлардан тортиб, янги мактаб очилди, дейилган оддий информацияларгача кузатиб бориш имконимиз бор. Бирда шу юртда яшовчи оддий фукаро сифатида, бошқа сафар ўқитувчилик нонини еган фахрий сифатида, баъзан она, баъзан буви, аксарият ҳолда журналист сифатида фикр билдираман.

Устоз отадек улуг. Касбини кадрлаб шогирди бахту икболи учун билимини аямаган, тоза виждонли, самимий ва камтарин ўқитувчиларимиз юзлаб топилади. Аммо минг афсуски, тизимда ўқитувчи номига доғ тушириб фаолият олиб бораётганлар ҳам йўқ эмас. Ачинарлиси, айнан шундай ноқис маънавиятли киши жамоага раҳбар бўлса, қанчалик оғрикли...

Журналистик фаолиятим ҳуқуқ соҳаси билан чамбарчас боғлиқлиги боис мактабгача таълим, мактаб, олийгоҳ, кўйингики, ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларида содир этилаётган ноқонуний хатти-ҳаракатлар акс этган жиноят тафсилотлари билан танишман. Ҳозир ҳам қайси даврага кирманг мактаб, боғча ёки директор ва мудиралар, боғча опалар ҳақидаги суҳбатларни эшитамиз. Қайсидир сиёсий партия вакиллари билан бир тadbирда бўлиб қолдим. Мавзу: “Коррупция – тараққиёт кушандаси” эди.. Чиройли маърузалар тингланди. Коррупция билан боғлиқ видеоролик намойиш этилди. Маърузачилардан бири шу партия аъзоси Бухоро шаҳридаги таълим ўзбек ва рус тилларида олиб бориладиган мактаб директори эди. Опанинг нутқи равон (рус тилида), олиб борилаётган ишлари ҳақида тўлиб тошиб, жўшиб гапиришига маҳв бўлиб кетдим.

– Қаранг-а, зўр директор экан... Раҳбар шундай бўлса, – дедим

– “Ўрис иши дуруст”, дердилар бувим, – суҳбатга қўшилди яна бир ўқитувчи.

– Ўтган йил орденми, медалмиям олдилар, бу киши, – даврамизга қўшилган муаллима илмоқли гап қўшиб кўйди.

– Опани яхши танийсиз шекил-

ли, – дедим қизиқсиниб...

– Ҳа..а, танийман. Курсдошим ўша мактабда ишлайди. Буням (яъни опа рус миллатига мансуб. Бу ерда ҳеч қанақа миллатчилик ҳақида гап кетмаяпти) ўзимизникилар порага аллақачон ўргатишган. Ҳозир тўлиб-тошиб порахўрликка қар-

дан йиғиб директорга берилади. Энди ўйлаб кўринг, дейлик 30 нафар ўқувчига дарс ўтадиган ўқитувчи 10-12 нафар ўқувчига дарс ўтиб, маошини тўлиқ олиб юраверади. (Давлат бюджети ҳисоб-китоблари бўйича зарар кўрмайтими?) Ёки репититорга борган ўқувчи олимпиадада иштирок этиб юқори ўринларни эгалласа, фан ўқитувчиси, синф раҳбари давлат томонидан рағбатлантирилади. Албатта, бюджет пулидан! Ўроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир, деганларидек.

Яна бир ўқитувчи суҳбатга қўшилади. – Танловга бир ўқувчимни олиб борган эдим. Иқтидорли бола, яхши натижа кўрсатди. Унга берилган совғани қўйиб турунг, хатто халқ таълимидагилар уялмай-нетмай ўқувчига берилган сертификат рамкаси учун 10 минг сўмдан, 1000 сўмдан сертификат қоғози учун сўраб олишди, – дейди кулиб. Бу кулгу ортида ачиниш, афсус изоҳи учун сўзга ҳожат йўқ эди.

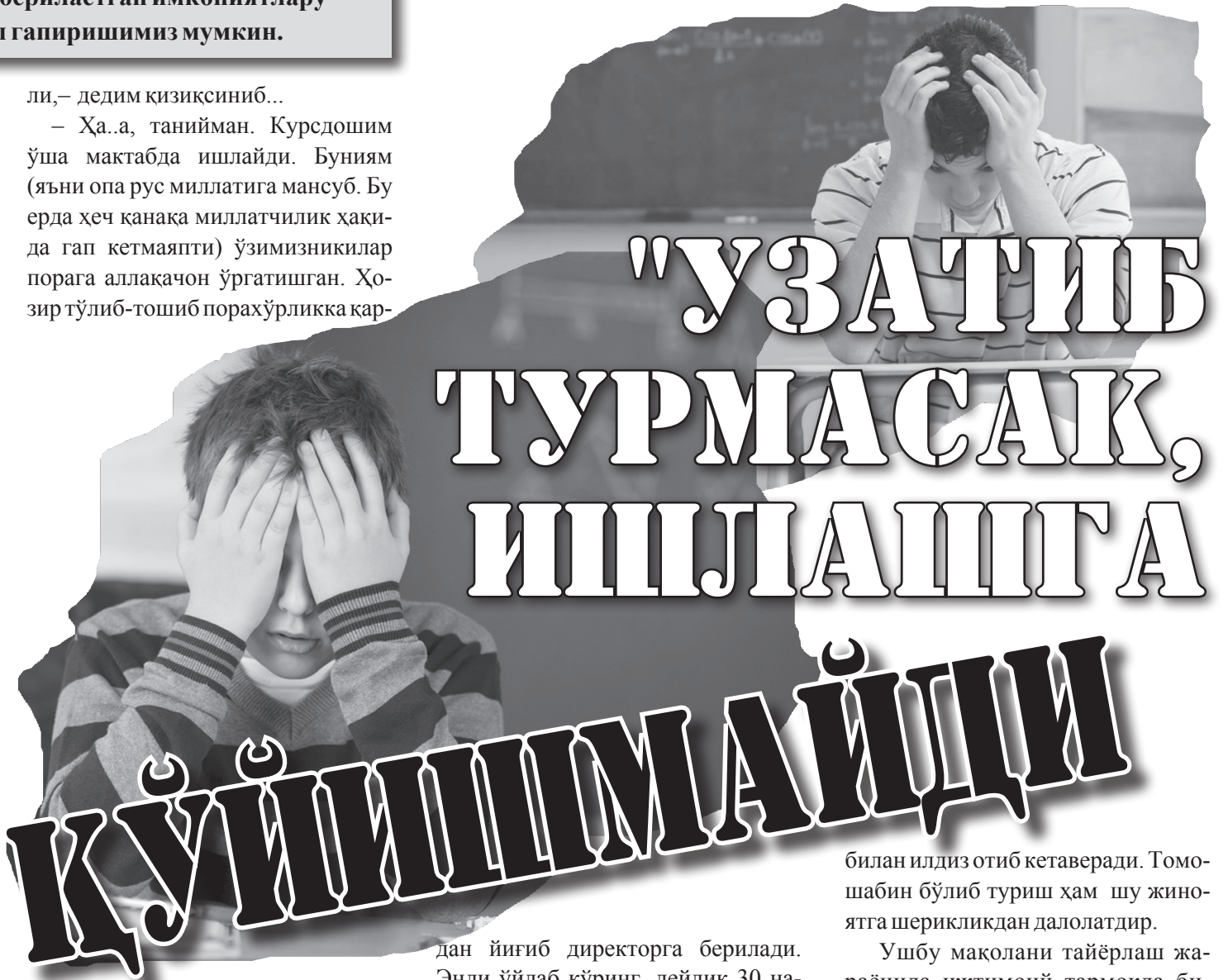
– Ўқитувчиларни аттестациядан ўтказиш тизимида ҳам коррупциявий ҳолатлар йўқ эмас. Суҳбатдошларимга юзландим. Шунча ноқонуний ҳолатларга гувоҳ бўлиб туриб, нега, олдини олишга ҳаракат қилмайсиз? Маънан уйғониш вақти келамдимикан?

олиши учун 50 доллардан пора бераётган муаллимлар додини кимга айтсин?! Мана, Сизга томоша!

– Дарсга тўлиқ қатнашмай репититорга борадиган ўқувчиларнинг синф раҳбарлари орқали ҳар бирдан, ҳар ой (!) 100 минг сўм-

“Оч қорним, тинч кулоғим”, “Оғримаган бошимга ғавғо орттирайми, опа!”, “Узатиб турмасак, кейин ишлашга қўймайди. Турли йўллар билан йўқ қилади.”

Бу бизнинг оғрикли иллатимиз. Порахўрликка қарши биргалашиб курашмас эканмиз, у турли номлар

билан илдириб олиб кетаверади. Томошабин бўлиб туриш ҳам шу жиноятга шерикликдан далолатдир.

Ушбу мақолани тайёрлаш жараёнида ижтимоий тармоқда билим кўрсаткичи паст ўқувчилар, дарс машғулотларидаги камчиликлар, ўқитувчилар ҳақида салбий, баъзан ижобий изоҳларниям ўқидим. Йиллаб репититорга бориб ҳам етарли балл тўплай олмаётганлар ҳам йўқ эмаску, ахир! Албатта ёшларимиз ўқимишли, билимли, салоҳиятли бўлса, бу миллат эртасининг ишончли пойдевори ҳисобланади. Аммо, суперконтракт асосида пули бору, билими йўқлар келажакда қанақа мутахассис бўлади?! Буни ҳам ўйлаб кўриш керакдир..?! Чекка қишлоқлар, тоғ худудлари, чўл зоналарида ишлаётган ўқитувчилар билан шаҳар жойларида ишлаётган ўқитувчилар фаолиятини таққослаб кўрдим. Таълим тизимида чуқурлаштирилган ислохотлар олиб бораётган мутахассислар, соҳа раҳбарлари “таълимни тозалаб”, соғлом маънавий муҳит барпо этилмас экан, “олғир директор”лар, нўноқ ўқитувчилар, билимсиз ўқувчилар чирмовуқдек ўралиб кетаверади. Чирмовуқ экинни, ҳосилни барбод қилгани каби юқоридаги жараён жамиятни, давлатни зимдан емиради.

Моҳира ШАКАРОВА,
журналист

Дунё бўйлаб ўзгариб бораётган геополитик жараёнлар, маданиятлараро тўқнашувлар албатта ҳар бир давлатнинг ички ва ташқи сиёсатига ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди. Бу борада тан олиш керакки, миллий қонунчилик, унинг таянч манбаи Конституция шахс, жамият ва давлат манфаатларини мамлакат ичкараси ва ташқарисида муҳофаза қилишнинг муҳим воситаларидан биридир. Шу боис, ҳар бир қонунни шу жумладан, Конституцияни замон талабларига кўра мослаштириш ҳаётий заруратдир.

ҚОМУСИМИЗДА ЭЪЗОЗЛАНАЁТГАН ҚАДРИЯТЛАР

Бугунги кунда юртимизда кечаётган ислохотлар инсон қадрини, унинг манфаати учун амалга оширилаётгани сир эмас, албатта. Айнан мана шулар қаторида Бош Қомусимизнинг бир қанча моддаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши ўз ўрнида бир фуқаро ёки жамоанинг хоҳиши эмас, балки турли мафкуравий таҳдидлар ва сиёсий жараёнларнинг салбий оқибатларидан ҳимояланиш, давлатнинг суверенитетини мустаҳкамлаш, халқимиз ёрқин келажагини кафолатли таъминлаш учун амалга оширилаётган саъй-ҳаракатлардир. 25 июнь куни Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий қонуни лойиҳаси эълон қилинди. Хўш, унда миллий қадриятларимизга қанчалар ўрин ажратилмоқда?

Маълумки, Бош Қомусимизнинг 61 моддаси бевосита диний ташкилотлар фаолиятига боғлиқ бўлиб, бугунги кунда ушбу моддани янада такомиллаштириш ва диний бағрикенгликнинг Конституциявий асосларини янада мустаҳкамлаш кутилмоқда. Ўтган давр мобайнида қабул қилинган “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида”ги қонуннинг янги таҳририда келтирилган нормаларга ҳамоҳанг тарзда юртимизда виждон эркинлигини ва диний ташкилотлар фаолиятини ҳеч қандай тўсиқларсиз амалга ошириш учун янада мукамал, аниқ конституциявий норма тариқасида қуйидагилар Лойиҳага киритилди:

“Ўзбекистон Республикасида қонунда белгиланган тартибда фаолият кўрсатаётган барча диний ташкилотлар фаолиятининг эркинлиги кафолатланади.

Давлат конфессияларнинг тинч-тотув яшашига кафил бўлади.”

Ўз ўрнида ушбу кафиллик келажакда мазкур ташкилот ва конфессияларнинг фаолиятига учинчи томон аралашувининг олдини олади.

Шунингдек, бобо-бувиларимиз муқаддас деб билган оилани ғарб маданияти таъсирида менсимаслик, ундаги вазифа ва мажбуриятларга энгил қараш ва арзимас сабаблар орқали ажрим ҳолатларининг келиб

чиқавериши, орада болаларнинг тирик етимга айланиши ҳамда жамиятда ҳимоясиз қатламнинг янада ошиб боришига сабаб бўлмоқда. Бу ҳолат ҳам оилани янада кафолатли ҳимоя қилиш заруратини келтириб чиқарди. Шу боис оилани муҳофаза қилиш ва кўп фарзандлилиқни тарғиб қилиш мақсадида 63-моддага қўшимча тарзда қуйидагиларни киритиш лозим деб топилди:

“Давлат оиланинг тўлақонли ривожланиши учун зарур бўлган ижтимоий ва иқтисодий шарт-шароитларни яратди.

Қомусимизнинг бир қанча моддаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши ўз ўрнида бир фуқаро ёки жамоанинг хоҳиши эмас, балки турли мафкуравий таҳдидлар ва сиёсий жараёнларнинг салбий оқибатларидан ҳимояланиш, давлатнинг суверенитетини мустаҳкамлаш, халқимиз ёрқин келажагини кафолатли таъминлаш учун амалга оширилаётган саъй-ҳаракатлардир.

Давлат кўп болали оилаларга қонунга мувофиқ имтиёзлар ва ижтимоий кафолатлар берилишини таъминлайди.”

Қолаверса, ўтган давр мобайнида юртимизга нисбатан турли мафкуравий таҳдидлар янада кучайди. Бир томондан диний экстремизм ва терроризм, яна бир томондан “оммавий маданият” ниқоби остида пайдо бўлган турли ташкилотлар, ҳаракатлар, партиялар ва бошқалар ҳар томонлама ўз таъсирини ўтказиш, ўзларининг ғайриқонуний фаолиятлари учун қонунчиликнинг “заиф” нуқталарини излаб, ундан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Хусусан, март ойларида ЛГБТ ҳаракати томонидан катта намоиш ўтказилди. Бу эса, ўз ўрнида миллий қадриятларимизга жуда катта таҳдид сифатида барчани хавотирга солди. Ушбу фаолият Республикамиз жинойат кодекси билан таъқиқланган бўлсада, ҳар томондан таҳдиднинг кучайиши Конституцияда келтирилган никоҳ принциплари тўғрисидаги моддага янада аниқ-

лик киритишни тақозо этди. Унга кўра 63-моддада кўрсатилган “Никоҳ томонларнинг ихтиёрий розилиги ва тенг ҳуқуқлилигига асосланиши” принципи янада очиқланди: “Никоҳ аёл ва эркекнинг ихтиёрий розилигига ва тенг ҳуқуқлилигига асосланади”.

Юқорида келтирилган масалалар ота-боболаримизнинг оила хусусидаги кўп асрлик хоҳиш-истаклари,

Ўз ўрнида қўйилган ушбу кадам болаларни ҳаёт йўлига тайёрлаш, улар онгига миллий қадриятларимизни сингдириш, оила қадрини кўрсатиш, инсонийлик ва бағрикенглик каби тамойилларни англаштиришда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Маълумотларга қараганда, бугунги кунда 1184 нафар бола оилаларда тарбияланмоқда — улар асраб олинган, васийликка олинган ёки яқин қариндошлари томонидан оиласига қабул қилинган. Бундан ташқари, болалар бугунги кунда бутун мамлакат бўйлаб ташкил этилган 97 та оилавий меҳрибонлик уйларида тарбияланмоқда. Шу боис болаларни янада ҳимоя қилиш, уларни мавжуд ҳуқуқларидан фойдаланишида тўсиқларга дуч келмасликлари учун Бош Қомусимизнинг 65-моддасидаги: “Оналик ва болалик давлат томонидан муҳофаза қилинади” деган жумла ўрнига қуйидагилар ёзилиши кутилмоқда:

“Боланинг манфаатлари, болаларнинг тўлақонли, жисмоний, ақлий ва маданий ривожланиши учун барча шарт-шароитларни яратиш давлат сиёсатининг энг муҳим устувор йўналишидир.

Оналик, оталик ва болалик давлат томонидан муҳофаза қилинади.

Давлат ва жамият болаларда ҳамда ёшларда миллий ва умуминсоний қадриятларга содиқликни, буюк аждодларимизнинг бой маънавий меросидан фахрланиш туйғусини шакллантириш тўғрисида ғамхўрлик қилади.”

Юқоридаги каби ўзгартириш ва қўшимчалар кундан-кун ўзгариб бораётган замон тақозосидир. Биз юртимизда кечаётган бу каби сиёсий жараёнларга ўз диққат-этиборимизни қаратиб, сиёсий фаол фуқаро сифатида уларни тўғри тушуниш ва атрофимиздаги инсонларга ҳам тўғри етказишимиз зарур.

уларнинг асарларида илгари сунрилган ҳуқуқий ғоялардир. Хусусан, Миллий давлатчилигимизнинг 14 асрлик манбаи бўлган ислом ҳуқуқи нормаларида ҳам бу ҳолат худди шундай баён этилган. Хусусан, юртимиздан етишиб чиққан буюк фақиҳ Фахруддин Ўзгандий “Фатавои Қозихон” асариди ҳам никоҳ масаласига алоҳида тўхталиб, уни таърифлашда эркек ва аёл сўзларига алоҳида урғу бериб, унинг ихтиёрийлик, розилик принципи асосида бўлишини таъкидлаган.

Таъкидлаш жоизки, ўтган давр мобайнида республикамиз бўйлаб 8 та Меҳрибонлик уйлари ўз фаолиятини яқунлаб, бир қанча болалар оилалар қарамоғига топширилди.

Шунингдек, азалдан халқимиз учун хос бўлган миллатлараро тотувлик, динлараро бағрикенглик, ўзаро ёрдам, ёши улуғларни эъзозлаш, ногиронларга ва имконияти чекланганларга ғамхўрлик қилиш устозлар ва илм аҳлини ҳурмат қилиш, қўни-қўшнилар ўртасида яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш каби миллий қадриятларимиз ўз аксини топса, нур устига аъло нур бўлар эди.

Нилуфар МАНСУРОВА,
Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси
Миллий Маркази таянч докторанти

Инсон — англаб бўлмас синоат. Унинг рухий олами доимо сирлигида қолган. Киши руҳияти чексиз бир осмонки, уни англамоқ, унда кечаётган жараёнларни тўла ҳис этмоқ мушкулдир. Инсон қалби шу қадар нозикки, у оддий бир гўзалликдан-да завқ олади, кичик бир қўнғилсизликдан-да озор чекади.

САХОВАТ ВА КЎМАК — ЭЗГУЛИКЛАР ДЕБОЧАСИ

Мен ҳам айна дамда туйғуларимни, ўй-хаёлларимни ўз эркига қўйиб, табиатнинг гўзал манзарасига боқаман. Шу лаҳзада олам ва одам ҳақида ўйга толаман. Аллоҳ таоло ўн саккиз минг оламни яратиб, янада мунаввар бўлиши учун аҳли одамзодни яратмиш. Инсонларни бошқа мавжудотлардан онгли этиб, унинг вужудига саховат, ҳиммат, меҳр-мурувват каби юксак фазилатларни жо айлабди. Инсонийлик туйғулари ҳақида ўйласам, ҳазрат Алишер Навоий ижоди ёдимга тушади. Негадир инжик руҳим Навоий ижод чашмасидан сув ичмоқни кўмсамоқда ва мени китоб жавоним сари чорламоқда. Саф тизиб турган сара дурдоналар орасидан “Маҳбуб ул-қулуб” асарини қўлимга оламан.

Ҳиммат аҳлидин оламда

юз минг футуҳ.

Ҳа, бу мисралар орқали нечоғлик олий фазилатлар бўлмиш ҳиммат ва саховатнинг фойдаси акс еттирилган. Айтиш жоизки, саховат

инсондан мурувват, кучли ирода ва меҳрни талаб этади. Лекин саховатга муҳтож бўлмаган кишиларга ёрдам қўлини чўзиш сахийлик эмас, бу гўёки қорни тўқ инсонга яна таом бермоқлик кабидир. Исроф қилиш ҳам саховатдан эмас, балки бахиллик ерур. Навоийнинг “Ҳайрат ул-аброр” достонида ҳам қарам ва саховат шундай таърифланади:

*Бухл эрур борча сифатдин хасис,
Лек сахо жавҳари асру нафис.*

Киши саховатга кўз тикишдан кўра ўз баракали ризқи билан кун кечиришни Навоий саховатдан ҳам улуг ҳиммат деб билади. Митти чуқмолилар ҳам тиним билмай меҳнат қилади, бошқаларнинг ёрдамига қарамайди. Инсонлар ҳам ҳалол нон топиб, муҳтожларга ҳалол лўқмасини улашса, хайр-у саховат қилган бўлади.

Навоий асарларини кўздан кечириб, варақлар эканман, куйидаги мисралар етиборимни тортади:

Кўнғил ҳиммат аҳлигаким

бўлди кенг,

Ғино бирла фақр ўлди

оллинда тенг.

Дарҳақиқат, шоир ҳиммат-у саховатни кўнғил беағи дея ҳисоблайди ва уни чинакам инсонда бўлиши лозим бўлган енг асосий сифатлардан бири деб билади. Ҳимматли инсонни ориф, узоқни кўра билувчи киши сифатида тасвирлаб, бундай фазилатга эга бўлмаганларни зоҳирбин, моҳиятдан беҳабарлар эканини қаламга олади.

Ўзбек халқига хос фазилатлар ҳақида сўз кетганда, албатта, саховат ва кўмак тушунчалари тилга олинади. Диёримизнинг ҳар гўшасида олиб борилаётган “Саховат ва кў-

мак” умумхалқ ҳаракати, ёрдамга муҳтожларга қилинаётган кўмак ҳам хайрли ишлар деб очаси бўлиб хизмат қилмоқда. Айна кунларда юртимизда Рамазон ойи ҳукмрон бир пайтдан китобдаги маънолар оламига ғарқ бўламан...

Саховат одамига бадандур, ҳиммат руҳида хайрли ишлар қилиш ҳам саховат белгисидир. Рўздор инсонга таом тайёрлаб бериш, кимнингдир оғирини йенгил қилиш, ҳатто бир оғиз ширин сўз айтиш ҳам қарамдир. Саховат шундайин мевали дарахтдирки, унинг мевасидан тотлироқ неъмат йўқ. Қўли очиқ инсон ана шу дарахт мевасидан баҳраманд бўлади, яъни қилган яхшилиги, албатта, ўзига қайтади. Бундай юксак фазилатга ега бўлиш учун инсонийлик тарафлари бўлган Навоий асарларини мутолаа қилиш керак. Сабаби шуки, шоирнинг саховат ҳомийси сифатида қилган амаллари, яъни ҳаммом, шифохона, кутубхоналар бунёд етгани, ёзиб қолдирган дурдоналарнинг ҳар саҳифасида олам қадар маъно-мазмун мужассам ва улар қилган инсон тарбияси-чун асос бўлиб хизмат қилади. Шу каби ҳислар оғушида қўлимдаги нодирликларни китоб жавонимга елтиб қўяман ва атрофга боқаман. Орамизда саховатли ва ҳимматли кишиларнинг борлиги учун шукрона айтаман!

Ирода БАҲРОНОВА,
Навоий давлат педагогика
институтини талабаси

Жамоатчилик назорати

кузатиб бориши, болани қизиқарли ва фойдали ишларга жалб етиш йўллари излаш даркор.

Бугун мана шундай ёшлар тақдирга бефарқ бўлмаган ҳолда, тунги рейд тадбирлари ўтказилмоқда. Ушбу жараёнларда қўлга тушаётган ёшларнинг кўп қисмини мактаб ўқувчилари ташкил этади. Кўп нарса интернет клуб маъмурлари ҳам боғлиқ. Чунки улар интернетдан фойдаланиш имконини яратиш билан бирга зарур пайтда тармоқ билан “муомала қилиш” маданияти, кўникмасини шакллантиради. Тақиқланган сайтларга кириш, ўйин вақтида сўқинишларни қўллаш маъмурият томонидан қатъий ман қилиниши, қодаларни бузган фойдаланувчилар учун маълум миқдорда жарима белгиланиши зарур. Клублардаги бемаъни ва фойдасиз ўйинлар ўрнига ақлни чарқлайдиган, билимни оширадиган, тафаккурга ундайдиган интеллекттуал ўйинлар сонини кўпайтириш керак. Фақат шундагина ўйин орқали маънавий ҳордиқ чиқариш, фикрлаш қобилиятини ўстириш имконияти туғилади. Масалан, тилга оид ўйинлардан бири — Талк Know дунёдаги асосий 15 та тилни қамраб олади.

Замонавий бугуннинг ёшлари ҳақида гапирилганда, кўз олдимизда улкан ютуқларга еришаётган, билим-салоҳияти етук ёш гавдаланиши зарур. Ҳали ҳам ухлаётган кўзларни очишимиз, ёшларни уйғотишимиз, уларни ўз йўлига тушишларида ёрдам беришимиз керак. Ана шунда ўзимиз орзу қилган давлатни ёшлар билан бирга қура оламиз!

Дилдора УСАРОВА,
Тошкент давлат юридик университети
ўқитувчиси

Ҳар қандай давлатнинг тарихий тараққиёт йўлидан маълумки, юртнинг жадал ривожланиши, муайян ютуқларга эришиши, халқнинг фаровон бўлиши ўша давлатда ёшлар таълим-тарбияси ва келажагига бериладиган етибор даражасига боғлиқ. Шу маънода, Ўзбекистонда ёшлар масаласи давлат сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади.

МУДРОҚ КЎЗЛАР

Мамлакатда ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга зарур шарт-шароитлар ва имкониятларни яратиш борасида мустаҳкам ҳуқуқий база яратилган ва бу тизим замон талабларига ҳамоҳанг равишда такомиллашиб бормоқда. Хусусан, бугунча парламент томонидан ёшларга оид 40 дан зиёд қонун ҳужжатлари қабул қилинган бўлиб, 30 дан ортиқ ҳақларо ҳуқуқий ҳужжатлар ратификация қилинган.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан айна даврда инсоният тарихидаги энг кўп ёшлар қатлами билан яшаётганимизни инобатга олган ҳолда БМТ минбарида Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги БМТ конвенциясини қабул қилиш таклифи илгари сурилгани ҳам халқаро ҳамжамият томонидан илиқ қаршиланди. Ўзбекистон раҳбари бунга асос қилиб, бугун дунё миқёсида ёшларнинг сони икки миллиарддан ортиб кетгани, ҳақларо терроризм ва экстремизм шиддат билан ўсиб бораётган бир пайтда ёшларга ҳимоя зарурлигини муҳим омиллар сифатида асослаб берди.

Бугун ёшлар орасидан идеалларни, ёш қаҳрамонларни топиш қийин эмас. Улар турли қаб

егалари. Бунинг учун уларни кузатиш, инсон сифатида қараш, ютуқларига ҳавас қила билиш керак, ҳолос. Минг афеуски танганинг иккинчи томони бўлгани каби ёшлар орасида ҳам бундай шароитларга, берилаётган етиборларга бепарво бўлган, ҳали уйғонмаган ёшлар ҳам бор. Айниқса мактаб ўқувчилари орасида бундай ёшлар кўпайиб бориши ҳавотирга солади кишини. Бугун бу имкониятдан фойдалана олмаган ёшларнинг эртанги тақдир қандай бўлади?

Айна таълим оладиган, илм йўлида изланиш олиб борадиган даврини қандайдир интернет клубларда кераксиз ўйинлар билан ўтказаятган ёшлар ўз йўлини топа олармикин? Биринчи навбатда, ота-она ўз масъулиятини ҳис эта билиши, фарзандининг кундалик машғулотларидан хабардор бўлиши лозим. Отан-она боланинг интернетда қанча вақт “ўтириш”и ва мана шу вақт мобайнида нималар билан шуғулланишини назорат қилиши яхши самара беради. Қолаверса, мактаб, маҳалла, синф раҳбари ва ўқитувчилар, ота-оналар ўсмир хулқи ва ундаги ўзгаришларни

ШАХСИЙ ИБРАТ — ЧИНАКАМ САБОҚ

Сўнгги йилларда мухтарам Президентимиз томонидан таълимга, хусусан, мактаб таълимини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада йил бошидан буён қабул қилинган Фармон ва қарорлар билан соҳани ривожлантиришнинг устувор йўналишлари белгиланиб, 2022-2026 йилларга мўлжалланган Миллий дастур қабул қилинди.

Давлатимиз раҳбари Янги Ўзбекистонни барпо этиш, Учинчи Ренессанс пойдеворини куриш йўлидаги стратегик мақсадларимизга эришиш ҳам айнан таълимга эътибор, таълимни ривожлантириш ва ўқувчи ёшларга замонавий шароитларни яратиш ва сифатли таълим бериш орқали бўлишини кунга кеча ўтказилган энг улуғ, энг азиз байрамда ҳам алоҳида таъкидлаб, келгуси тараққиёт босқичимиз учун белгиланган 5 та устувор йўналишнинг энг биринчиси айнан таълим соҳаси эканлиги қайд этилди.

Барчангизга маълум, янги ўқув йили бошланди. Шу муносабат билан ўтказилган мустақиллик дарсларида турли даражадаги раҳбарлар, сенаторлар, депутатлар, тадбиркорлар ва жамоатчиликнинг фаол вакиллари, собиқ битирувчиларимизнинг иштирок этишлари юртимизда яхши анъанага айланган. Вилоят ҳокимининг топшириқларига мувофиқ бу йилги тадбирларга ҳам вилоятнинг энг чекка ҳудудларидаги мактабларга вилоят, туман ва шаҳар сектор раҳбарлари, корхона ва ташкилот раҳбарлари бириктирилиб, улар иштирокида тадбирларни юқори савияда ўтказилди.

Янги ўқув йилида вилоятимизда 885 та умумтаълим мактабларига 503 617 нафар, шундан, биринчи синфларга 55 928 нафар юртимизнинг бахтиёр ўқувчи-ёшлари таълим олиш учун келишди. Биринчи синф ўқувчиларининг барчаларига Президент совғалари тў-

лик жойларга етказилди.

Жорий йилда вилоятда барча дастурлар ҳисобидан жами 91 та мактабда курилиш-реконструкция ва капитал таъмирлаш ишлари олиб борилди. Шундан, Инвестиция дастури асосида 36 та мактаб ва 17 та филиаллар, “Обод кишлоқ ва “Обод маҳалла” дастури доирасида 17 та мактаблар тўлиқ таъмирдан чиқарилмоқда. Шу жумладан, 5 та янги мактаб, 22 та янги спорт заллари куриб, фойдаланишга топширилди.

Аҳамиятлиси, жорий йилда илк бор юқоридаги дастурларга қўшимча равишда вилоят ҳокимининг ташаббуси билан энг таъмирталаб, хом гиштдан курилган ва икки коэффициентдан ортиқ ҳолда фаолият олиб бораётган 21 та мактаблар танлаб олинди, уларни таъмирлаш, янги ўқув биноларини куриш учун маҳаллий бюджет ҳисобидан 70 млрд сўм маблағ ажратилди.

Юртбошимизнинг ташаббуслари билан бугун жамиятимизда мактаб таълимини ривожлантириш умумхалқ иши, умуммиллий мақсадга айланиб улгурди. Ҳар биримиз бир вақтлар катта – катта орзу мақсадлар ва қалблардаги лиммо-лим орзулар билан мактаб остонасига қадам қўйганмиз. Мактаб, ўқувчилик даври билан боғлиқ жуда кўп тотли хотиралар, кечинмаларимиз мавжуд. Бугун мактабларга қа-

дам босган ўқувчи-ёшлар, фарзандларингиз, ука ва сингилларимиз ҳам ана шундай фарахбахш туйғулар билан янги ўқув йилини бошлашди. Сизларнинг уларга билдирган эзгу тилакларингиз, ўз ҳаётий тажрибангиз билан ўртоқлашиб, уларга берадиган мотивациянгиз, шубҳасиз ёшларга жуда катта куч, илҳом, шижоат ва юрт тараққиётига дахлдорлик туйғуларини тарбиялайди.

Шундай экан, биз халқ таълими соҳаси вакиллари, сиз азиз мактабимиз битирувчиларидан ўзларингиз таҳсил олган, бугунги ютуқ ва муваффақиятларингизга эришишда озми-кўп ҳисса қўшган кадрдон мактабларингизга ташриф буюриб, биринчи кўнғироқ тадбирларида иштирок этганингиздан миннатдоримиз. Зеро, энг таъсирли сабоқ бу шахсий ибратдир. Устозлар ва ўқувчиларга янада кўпроқ куч, янги руҳ ва юқори кайфият улашиб, жонажон ватанимизнинг янада гуллаб-яшнаши учун фидойи бўлган, билимли, ватанпарвар ва юртга садоқатли ёшларни, эртанги кун эгаларини тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшаётганингиз учун ташаккур. Зеро, таълим бу барчамизнинг шарафли вазифамиздир!

Азамат КАМОЛОВ,
Тошкент вилояти халқ таълими
бошқармаси бошлиғи

ЭЪЛОН*** ЭЪЛОН*** ЭЪЛОН*** ЭЪЛОН*** ЭЪЛОН

Фуқаро Ғаниев Бобуржон Шукурбек ўғли номига Тошкент Давлат Шарқшунослик институти қошидаги Хорижий тиллар академик лицейи томонидан 26.06.2010 да берилган N 098736 рақамли диплом йўқолгани сабабли бекор қилинади.

Муассислар:

Ўзбекистон
Республикаси
Экология ва
атроф-муҳитни
муҳофаза қилиш
давлат қўмитаси.

Тадбиркорлар ва
ишбилармонлар
ҳаракати —
Ўзбекистон
Либерал-демократик
партияси.

Ўзбекистон
Нодавлат нотижорат
ташкilotлари миллий
ассоциацияси.

Ўзбекистон
Савдо-саноат
палатаси.

Бош муҳаррир
Мақсуд ЖОНИХОНОВ

Газета таҳририятнинг
компьютер бўлимида
саҳифаланди.
“Шарқ” нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
босмахонасида чоп этилди.

Манзил:
Буюк Турон кўчаси 41.
Буюртма рақами Г-908
Адади: 2050.
Пайшанба кун чикади.
Қоғоз бичими А-3,
ҳажми 2 босма табоқ.
Баҳоси келишилган нархда.
Газета Ўзбекистон
матбуот ва ахборот
агентлигида
2006 йил 0010-рақам билан
рўйхатга олинган.

ISSN 2010-7722

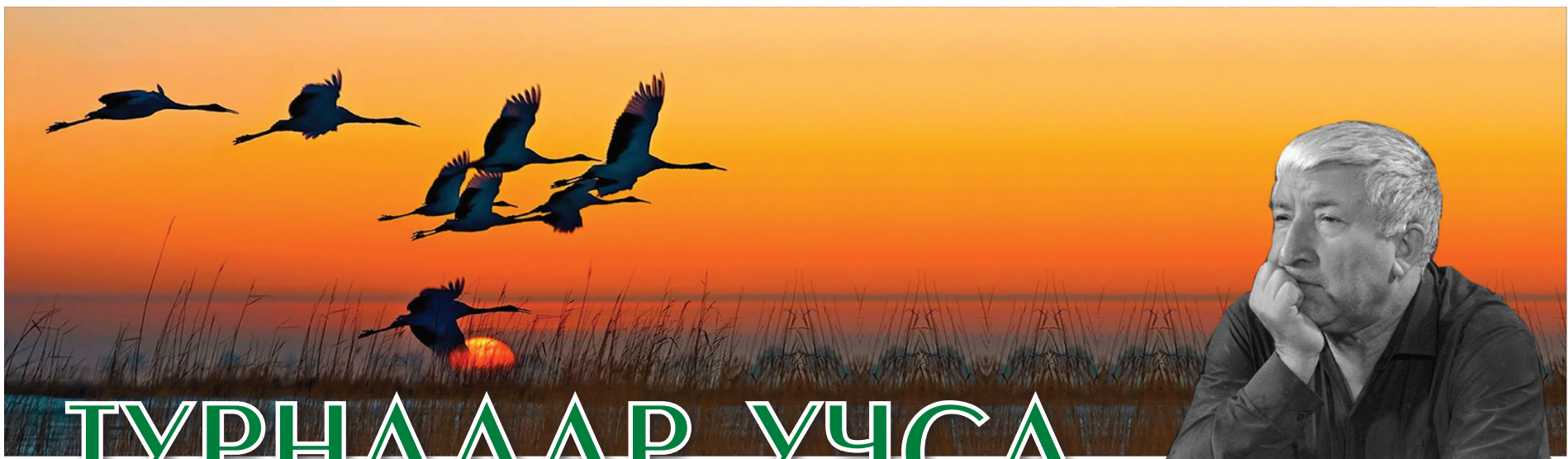
Навбатчи:
Дилбар МАҲМУДОВА

Газетанинг полиграфик жихатдан
сифатли чоп этилишига “Шарқ”
нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси масъул.

100000, Тошкент шаҳри
Матбуотчилар кўчаси 32.
Маълумот учун телефонлар:
(71) 233-72-77,
233-91-55

Реклама ва эълонлар учун:
Электрон почта:
jamiyat@umail.uz
Газета индекси — 131
“ЖАМИЯТ”дан олинган
маълумотларда манба
сифатида газета номи
кўрсатилиши шарт.
Топширилган вақти:
20:00

1 2 3 4 5 6

ТУРНАЛАР УЧСА ҚАРАЙЛИК...

Атоқли навоийшунос олим, филология фанлари доктори, профессор
Ҳамид Сулаймонов улуғ авар шоири Расул Ҳамзатов билан Алишер Навоий
номидаги Ўзбекистон адабиёт музейи остонасида (1975 й.)

Ҳар гал Чирчиқ томонга ўтсам, Доғистоннинг улуғ авар шоири Расул Ҳамзатовнинг иккинчи жаҳон уруши қурбонларига бағишлаб ёзган “Турналар” кўшиғига атаб, 50 йил аввал қад кўтарган ёдгорликка таъзим қилиб ўтаман... Ўзбекистонда ушбу ёдгорлик ўрнатилгандан кейин, маънавияти юксак 180 та мамлакатда ҳам шундай ёдгорликлар ўрнатилган. Бундай ёдгорликлар барчани огоҳликка чакиради, урушга лаънат ўқийди ва тинчлик учун доим курашишга даъват этади... Юртбошимиз Шавкат Миромонович Мирзиёев яқинда умра қоидаларини бажарар экан, Маккаю Мукаррама ва Мадинаю Мунавварага қилган зиёратларида ҳам биринчи навбатда халқимиз учун сўраганлари тинчлик-омонлик бўлди...

Куни кеча Шанхай ҳамкорлик ташкилоти аъзоси бўлган барча

давлатлар мудофаа вазирлари - саркардалар Тошкентдаги иккинчи жаҳон уруши қурбонлари, шу жумладан ўзбекистонлик шахидларга атаб яратилган ёдгорлик пойига чуқур эҳтиром билан гул қўйдилар. Бу халқимизга бўлган катта эҳтиром намунасидир, халқимизнинг улуғ ғалабага қўшган улкан ҳиссасининг эътирофидир...

Чирчиқдаги ёдгорлик ҳам барчани огоҳликка даъват этиб туради. Расул Ҳамзатовнинг “Турналар” кўшиғи эса юракларни ларзага солади:

*Хаёлимга келади гоҳо:
Жангда ўлган
аскарлар тупроқ
Қатларига
синмаган асло,
Турналарга
айланган—оппоқ...*

*Кун келади, турналар билан
Туманларда сузарман мен ҳам.
Осмонларда қушлардай нолон
Чақираман дўстларни у дам...*

Расул Ҳамзатовнинг шеърлари ўзбек халқининг қалбидан чуқур ўрин олган. Ўзбек халқининг ардоқли хофиз Шерали Жўраев Расул Ҳамзатовнинг шеърига куй басталаб қўшиқайтганда неча марта “дўст, дўст” деган хайқирикни эшитганман:

*Булбуллар ичинда тинмас
забонман,
Ҳамон ёнингдаман, танангда
жонман.
Агар ошиғларинг ўн мингта
бўлса
Билгилки аларнинг сардори
менман...*

Расул Ҳамзатов нафақат улуғ шоир, балки машҳур “Менинг Доғистоним” асарини ҳам муаллифидир. Бу асар таниқли ёзувчи Асрор Мўмин таржимасида ўзбек адабиётининг дурдонасига айланиб қолди. Унда Ватан туйғуси, дўстлик-биродарлик, миллат равнақи, тил маданияти, урф-одатлар давомийлиги ҳақида кўплар учун сабоқ бўладиган

хикматлар ўрин олган.

Ўз вақтида Расул Ҳамзатов Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон адабиёт музейида бўлиб, музейда қилинган ишларни кўриб, ўзбек халқига, унинг шоир ва ёзувчилари, алломаларига нисбатан ҳайратини яширмай, тасанно айтган эди.

Таниқли шоир Рамз Бобожон билан келган меҳмонни кузатгандан кейин, ниҳоятда мамнун бўлган домла Ҳамид Сулаймон бундай дедилар: Шароф Рашидович бизга доим “Ўзбекистонга келган ҳар бир меҳмон республикаимиз, меҳнаткаш, ижодкор, бунёдкор халқимизнинг обрўсини оширадиган Ўзбекистон тарғиботчиси, ташвиқотчисига айланиб кетиши керак”, - деб айтадилар. Мана Расул Ҳамзатов ҳам, бутун жаҳонга юртимизни обрўсини ёяди”...

Бу йил 8 сентябрь куни Расул Ҳамзатов таваллуд топганига 99 йил тўлади, янаги йил эса, улуғ шоирнинг 100 йиллиги нишонланади. Шу муносабат билан бир фикр келди: Расул Ҳамзатовнинг кўшиғига ёдгорлик ўрнатилган. Унинг 100 йиллигига бағишлаб, Чирчиқда шу улуғ шоирнинг бюсти ўрнатилса, кўчалардан бирига унинг номи қўйилса, яхши бўлар эди.

Ўйлаймизки, бу халқларимизнинг дўстлигини мустаҳкамлашга, адабий алоқаларимиз янада ривожланишига, Янги Ўзбекистонни қуришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилар эди.

(Сурат домла Ҳамид Сулаймоннинг оилавий архивидан олинган.)

Носир ТОИРОВ,
меҳнат фахрийси,
Ўзбекистон
журналистлар уюшмаси
аъзоси

